

Tillæg til miljøgodkendelse af d. 19. maj 2010 på:

Avnbøløstenvej 69, 6400 Sønderborg

Tillæg meddelt d. 14. januar 2016

Ansøger og ejerforhold

Ansøgerens navn: Lorens Peter Lorenzen
Adresse: Avnbøløstenvej 69, 6400 Sønderborg
CVR-nr.: 10633370
Ansøgningskema nr.: 80794 og 80531

Ejer af ejendommen: Lorens Peter Lorenzen, Avnbøløstenvej 69, 6400 Sønderborg
Ejer af virksomheden: Lorens Peter Lorenzen, Avnbøløstenvej 69, 6400 Sønderborg

Konsulent: Ulla Pallesen, LandboSyd, urp@landbosyd.dk

Tillægsgodkendelsen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune
Erhverv & Affald
Land, By og Kultur
Rådhusstorvet 10
6400 Sønderborg

Sagsbehandler: Lene Alnor
Sag nr.: 15/38598
KS: SBMO

Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune meddeler hermed tillæg til miljøgodkendelse af d. 19. maj 2010 af husdyrbruget Avnbøløstenvej 69, 6400 Sønderborg efter § 12 stk. 3 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Tillægget omfatter en udvidelse i antallet af årssøer og en ændring i lugt- og ammoniakreduktionseffekten af en biologisk luftreenser.

Sønderborg Kommune vurderer, at ejeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknologi, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget og udbringning af husdyrgødning kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet.

Afgørelsen kan, indenfor en frist på 4 uger, fra afgørelsen er offentliggjort, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledning er vedlagt.

Indholdsfortegnelse

Ansøgning om tillægsgodkendelse	4
Beskrivelse af husdyrbruget.....	4
De ansøgte ændringer	4
Redegørelse.....	5
Husdyrholdets beliggenhed og planmæssige forhold	5
Husdyrhold, staldanlæg og drift	5
Bygninger, husdyrhold og staldindretning	5
Beskyttet natur	8
Lugt	8
Harmoniareal.....	11
Lokalisering og planmæssige forhold.....	12
Påvirkninger af søer og vandløb	13
Påvirkning af fjord & hav	13
Bedst tilgængelige teknik (BAT)	21
Vilkår	24
Meddelelse af tillægsgodkendelse	29
Offentlighed	29
Klagevejledning m.v.	29
Lovgrundlag	31

Bilag

1. Situationsplan
2. BAT-beregning
3. Alle arealer
4. Lokalisering og planforhold
5. Beskyttet natur
6. Grundvand
7. Overfladevand
8. Natura 2000

Ansøgning om tillægsgodkendelse

Sønderborg Kommune modtog d. 3. september 2015 en ansøgning om tillægsgodkendelse fra ejer af ejendommen Avnbøløstenvej 69, 6400 Sønderborg. Ansøger ønsker at ændre og udvide dyreholdet på ejendommen. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forhold til det godkendte. Ansøger ønsker samtidig at ændre effekten af en biologisk luftreenser.

Beskrivelse af husdyrbruget

Sønderborg Kommune har d. 19. maj 2010 meddelt miljøgodkendelse til ændring og udvidelse af husdyrproduktionen på Avnbøløstenvej 69 fra 827 årssøer med 21.000 pattegrise til fravæning ved 8,2 kg svarende til 192,25 DE til 1.400 årssøer med 42.000 pattegrise til 9,0 kg, svarende til 333,16 DE. I forbindelse med udvidelsen blev dyreholdet i de eksisterende stalde ændret, og der blev bygget en ny drægtighedsstald og en ny farestald, samt opsat nye fodersiloer.

Der er d. 20. oktober 2010 meddelt et tillæg til miljøgodkendelsen, hvor luftrensningssystemet er ændret.

De ansøgte ændringer

Denne tillægsgodkendelse omfatter en udvidelse af dyreholdet og en ændring i effekten af det etablerede luftrensningsanlæg. Der ansøges om at ændre dyreholdet fra 1.400 årssøer med 30 grise/årsso til 9,0 kg, svarende til 333,16 DE til 1.500 årssøer med 34 grise/årsso til 9,0 kg, svarende til 358,68 DE. Desuden afsættes 63,55 DE fremover til biogasanlæg og ikke til gylleaftaler.

Tillægsgodkendelsen er baseret på de oplysninger, der fremgår af ansøgningen, samt supplerende oplysninger modtaget løbende. Tillægsgodkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse og kommunens vurdering af ændringen og dens miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Redegørelse

Jævnfør § 26 stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug så skal kommunen foretage en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser og ændringer foretaget siden d. 1. januar 2007 på husdyrbruget, inklusive bedriftens arealer, dog højst over en 8-årig periode. Det er derfor i forbindelse med udarbejdelse af dette tillæg også nødvendigt at se på den oprindelige drift på ejendommen inden miljøgodkendelsen blev meddelt i 2010.

Sønderborg Kommune har i den forbindelse valgt at sammenholde det ansøgte niveau af hhv. lugt, ammoniak, N og P i tillægget med det niveau, der er godkendt i 2010. Hvis der ikke sker en stigning i udledningen af de forskellige parametre, vurderer kommunen, at påvirkningen af omgivelserne vil fortsætte uændret i forhold til det, som er godkendt. Sønderborg Kommune vurderer således ikke dette yderligere og fastholder de vurderinger, der er foretaget i godkendelsen fra 2010.

Hvis der sker en stigning, er denne stigning vurderet som en samlet stigning fra niveauet inden miljøgodkendelsen er meddelt.

Husdyrholdets beliggenhed og planmæssige forhold

Den ansøgte ændring i dyreholdet medfører ingen ændringer i ejendommens bygningsmasse. Til beskrivelse af ejendommens placering i landskabet henvises derfor til miljøgodkendelsen.

Miljømyndighedens vurdering

Da der ikke er ansøgt om bygningsmæssige ændringer vurderer Sønderborg Kommune, at beskrivelserne og vurderingerne af husdyrholdets beliggenhed og planmæssige forhold i miljøgodkendelsen stadig er dækkende.

Husdyrhold, staldanlæg og drift

Bygninger, husdyrhold og staldindretning

Der er ansøgt om at ændre dyreholdet fra det godkendte 1.400 årssøer med 30 grise/årssøer til 9,0 kg, svarende til 333,16 DE til 1.500 årssøer med 34 grise/årssøer til 9,0 kg, svarende til 358,68 DE. I tabel 1 er angivet det nuværende og ansøgte dyrehold.

Tabel 1. Dyreholdets størrelse

Art	Nudrift (godkendt i 2010)		Ansøgt drift	
	antal	DE	Antal	DE
Årssøer	1.400, 30 grise/årssøer til 9,0 kg	333,16	1.500 årssøer, 34 grise/årssøer til 9,0 kg	358,68

Antal dyr og antal stipladser i nudrift (godkendt drift i 2010) og ansøgt drift fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Dyreholdets størrelse. Nudriften er den godkendte drift fra miljøgodkendelsen. Staldnumre fremgår af bilag 1.

Stald	Dyretype	Dyrekategori, staldsystem	Sti-pladser		Antal årsdyr eller producerede dyr		DE	
			Nudrift	Ansøgt drift	Nudrift	Ansøgt drift	Nudrift	Ansøgt drift
Fares tald 2	Årssøer med pattegrise	Årssø, farestald, kassestier, delvis spaltegulv	119	119	469	470	31,90	33,72
	Pattegrise	Pattegrise ved søer	-	-	14.000	-	5,26	-

Stald	Dyretype	Dyrekategori, staldsystem	Sti-pladser		Antal årsdyr eller producerede dyr		DE	
			Nudrift	Ansøgt drift	Nudrift	Ansøgt drift	Nudrift	Ansøgt drift
Fares tald 4	Årssøer	Årsso, farestald, kassstier, delvis spaltegulv	83	83	328	329	22,31	23,60
	Pattegrise	Pattegrise ved søer	-	-	10.000	-	3,76	-
Drægtighe dsstal d 1	Årssøer	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	100	100	24	24	3,81	4,02
Drægtighe dsstal d 3	Årssøer	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	359	359	481	481	76,33	80,51
Fares tald 5	Årssøer	Årsso, farestald, kassstier, delvis spaltegulv	153	178	603	701	41,01	50,29
	Pattegrise	Pattegrise ved søer	-	-	18.000	-	6,76	-
Drægtighe dsstal d 6	Årssøer	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	664	713	889	955	141,08	159,85
Drægtighe dsstal d 7	Årssøer	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	5	30	6	40	0,95	6,70
Klima stald	Smågrise	Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv	-	-	-	-	-	-
I alt	-						333,16	358,68

I forbindelse med indtastning i ansøgningsystemet www.husdyrgodkendelse.dk var det i 2010 nødvendigt at taste et afvigende antal fravænnede grise og afgangsvægt ind som en separat linje med pattegrise når man ikke ønskede foderkorrektion. Dette er ikke længere nødvendigt, idet der nu korrigeres i foderet i forhold til standard.

Der ændres ikke i staldindretning, staldsystemer, driftsformer, ventilation, fodring, procedurer for rengøring eller andet i forbindelse med det ændrede dyrehold. Ligeledes ændres mængden af spildevand fra ejendommen ikke, bortset fra mængden af gylle, som behandles under afsnittet Gødningproduktion og – håndtering. Affaldsmængden og råvareforbruget forventes også at forblive uændret i forhold til det, der er angivet i miljøgodkendelsen.

Energi- og vandforbrug

I godkendelsen er angivet et forventet elforbrug på 210.000 kWt. Elforbruget har de senere år ligget på 305.000-310.000 kWh. Elforbruget forventes at blive på ca. 310.000 kWh efter denne udvidelse. Det er en del større end estimeret i forbindelse med godkendelsen. Der er ikke separat måler på luftrensningsanlægget, så hvor meget af elforbruget, der bliver brugt til drift af selve rensningsanlægget og yderligere ventilation pga. større modstand vides ikke.

Mulighed for at udskifte belysningen med LED-belysning er undersøgt, men alt belysning er nyere – dels fra udvidelsen i forbindelse med sidste godkendelse og dels fra en større udskiftning af belysningen i det resterende anlæg for ca. 3 år siden efter en kortslutning. Pga. usikkerhed om LED-belysningens indvirkning på dyr og mennesker, blev LED den gang fravalgt.

I godkendelsen er angivet et forventet vandforbrug på 8.160 l. Samlet vandforbrug kommer til at ligge på ca. 12.500 m³, hvilket er højere end normen og en del højere end angivet i miljøgodkendelsen. Det højere forbrug skyldes formodentlig dels høj effektivitet (mange grise pr. so) og dels grundig vask. Af de 12.500 m³ skønnes de ca. 150 m³ at gå til sprøjtning.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderede i forbindelse med miljøgodkendelsen, at staldanlægget lever op til BAT for staldsystemer. Der etableres ikke nye staldafsnit i forbindelse med denne ansøgning. De beskrevne gulvtyper i miljøgodkendelsen lever op til BAT ifølge BREF eller ifølge BAT-blad.

BAT og det generelle emissionsgrænseniveau behandles under afsnittet Bedst tilgængelig teknik (BAT).

El- og vandforbruget er en del højere end først antaget ved udarbejdelsen af miljøgodkendelsen. Det faktiske elforbrug ligger på ca. 310.000 kWt, hvilket er væsentligt over, hvad man ville forvente af en tilsvarende besætning. For at fastlægge, hvor meget af el-forbruget, der anvendes til luftrensningsanlægget, stille vilkår om, at der skal sættes en separat elmåler på luftrensninganlægget – vilkår 11a.

På grund af det noget højere faktiske elforbrug ændres vilkår 11, så energieftersyn skal foretages, når elforbruget overstiger 320.000 kWt.

Gødningsproduktion og –håndtering

Der produceres udelukkende svinegylle på ejendommen. Tabel 3 viser en oversigt over indholdet af N og P i den producerede mængde husdyrgødning.

Siden godkendelsen er meddelt i 2010 er normerne for indhold af N og P i husdyrgødning ændret. For at ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk kan sammenligne de korrekte tal, er gødningen fra den godkendte drift beregnet efter nye normtal fraført, og der er tilført den mængde husdyrgødning med det N og P-indhold efter gamle normer, som blev godkendt i 2010.

Tabel 3. Oversigt over husdyrgødning

Gødningstype	Kg kvælstof		Kg fosfor		DE	
	Godkendt drift	Ansøgt drift	Godkendt drift	Ansøgt drift	Godkendt drift	Ansøgt drift
Svinegylle	32.670,29	33.379,58	8.322,57	8.549,75	333,16	358,67

I forbindelse med at dyreholdet ændres, er der lavet en ny kapacitetsberegning.

Kapacitetsberegning (nudrift):

1.400 årssøer = 9.089 m³

42.000 smågrise til 9 kg = 423 m³

Vaskevand fra luftrensning = 400 m³

I alt 9.912 m³

Kapacitetsberegning (ansøgt drift):

Farestalde: 1.500 årssøer x 1,70 m³ = 2.550 m³

Løsgående drægtige: 1.436 årssøer x 4,72 m³ = 5.184 m³

Individuelt opstaldede: 64 x 4,01 m³ = 257 m³

Ekstra vand: 400 m³ fra luftrensningsanlægget = 400 m³

I alt 9.985 m³

Der ændres ikke i opbevaringsforholdene.

Opbevaringskapacitet i gyllebeholdere: 1.720 m³, 4.000 m³, 750 m³ og 1.300 m³ = 7.770 m³

Opbevaringskapacitet i kanaler: 575 m³

Samlet opbevaringskapacitet: 8.345 m³

Der er altså ca. 10 måneders opbevaringskapacitet i ansøgt drift.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på ejendommen i ansøgt drift. I miljøgodkendelsen er BAT for opbevaring og udbringning beskrevet.

Forurening og gener fra husdyrbruget

Ammoniak:

Fordampningen af ammoniak fra anlægget vil primært ske som ammoniaktab fra stalde og fra lagre af husdyrgødning. I henhold til ansøgningsmaterialet er det generelle krav til reduktion på 30 % af ammoniaktab fra stald og lagre opfyldt. Ansøger har opfyldt kravet til ammoniakreduktion samt opfyldt Miljøstyrelsens vejledende emissionsniveau ved at etablere biologisk luftrensning.

Beregninger, der er foretaget i Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem viser, at ammoniakemissionen fra nudriften er 4.174,66 kg N/år og i ansøgt drift 3.946,88 kg N/år. Ændringen medfører således en reduktion i ammoniakfordampningen på 227,78 kg N.

Totalt set er ammoniakemissionen steget fra 2.563,06 kg N/år til 3.946,88 kg N/år, når der sammenlignes med nudriften i miljøgodkendelsen fra 2010.

Beskyttet natur

Ammoniakemissionen falder med 228 kg i forhold til det, der er godkendt i 2010. Der er ikke registreret ny natur i området. Da der sker en nedgang i ammoniakemissionen fra ejendommen vil produktionsændringen kun have en positiv indvirkning på den beskyttede natur i området, i forhold til den produktion, der er godkendt. Der er derfor ikke vurderet yderligere på påvirkningen med ammoniak af naturen i området.

Lugt

For at overholde lugtkravene i miljøgodkendelsen fra 2010 etablerede ansøger et luftrensningsystem af mærket Bio Flex fra SKOV i den nye farestald, bygning 5. Luftrensningsanlægget er i godkendelsen indsat med en effekt på 30 % af afgangsluften fra stalden.

Senere undersøgelser af Bio Flex luftrensningssystemet har vist, at effekten på lugt er på 73 %. Ansøger ønsker derfor at udnytte luftrenserens fulde kapacitet på lugt og tilpasse dyreholdet herefter. Luftrensningsanlægget Bio Flex har tidligere været på Miljøstyrelsens teknologiliste (seneste version fra 26. september 2014). Bio Flex anlægget er dog taget af listen, da det ikke er blevet VERA-certificeret og derfor ikke længere kan fremgå af Miljøstyrelsens teknologiliste. Da anlægget er en ældre model, som ikke produceres mere, kan firmaet ikke få anlægget VERA-certificeret. Modulet er senere videreudviklet til Skov A/S Farm Airclean BIO Flex 2-stage luftrensningsanlæg, som efterfølgende er VERA-godkendt.

Ansøger ønsker fortsat at kunne anvende luftrensningsmodulet og også øge effekten på lugt til 73 %. Ansøgningen er derfor indsendt med en effekt af luftrensningsanlægget på lugt fra bygning 5 på 73 %.

Ansøger har beregnet lugtemissionen fra husdyrbrugets anlæg på baggrund af det maksimale dyrehold på stald samtidig. Tabel 4 viser resultatet af lugtberegningen. Lugtberegningen er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk. Der er ét husdyrbrug større end 75 DE indenfor 300 m af ejendommen.

Tabel 4. Beregnet lugtemission fra anlægget via www.husdyrgodkendelse.dk.

OMRÅDE - TYPE	ANDRE EJEND. MED OVER 75 DE	BEREGNINGSMODEL	UKORR. GENEAFSTAND	KORR. GENEAFSTAND	GENEAFSTAND NUDRIFT	VÆGTET GENNEMSNITSAFSTAND	GENEKRITERIE OVERHOLDT?
Byzone	0	Ny	437,80	0,0	0,0	0,0	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand
Samlet bebyggelse	1	Ny	246,11	181,66	199,37	217,58	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand
Enkelt bolig	0	FMK	138,45	57,33	54,38	148,93	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand

Det skal gøres opmærksom på, at afstanden måles fra et beregnet midtpunkt til beboelsesbygningen ved enkelt beboelse og samlet bebyggelse og til zonegrænse ved sommerhus- og byzoneområde.

Alle geneafstande for lugt overholdes jf. tabel 4. Ændringerne i lugtemissionen fra de enkelte staldafsnit fremgår af tabel 5.

Tabel 5. Ændringerne i lugtemissionen.

	GODKENDT DRIFT	ANSØGT DRIFT	FORSKEL
Lugtemission – samlet, OU/LE	40.306/18.971	37.236/19.167	-3070/+196
Lugt – Farestald 2 OU/LE	8.568/1.571	8.568/1.571	0/0
Lugt – Farestald 4 OU/LE	5.979/1.097	5.976/1.096	-3/-1
Lugt – Drægtighedsstald 1 OU/LE	1.600/1.320	1.600/1.320	0/0
Lugt – Drægtighedsstald 3 OU/LE	5.744/4.739	5.744/4.739	0/0
Lugt – Farestald 5 OU/LE	7.711/1.414	3.460/634	-4251/-780
Lugt – Drægtighedsstald 6 OU/LE	10.624/8.765	11.408/9.412	+784/+647

Lugt – Drægtighedsstald 7 OU/LE	80/66	480/369	+400/+303
Lugt – Klimastald til smågrise OU/LE	0/0	0/0	0/0

Den totale lugtemission fra anlægget falder med 3.070 Odor Units (OU). Ved beregning i lugtenheder (en anden lugtberegningsenhed) sker der en lille stigning i lugtemissionen svarende til 196 lugtenheder (LE), se tabel 5.

Ændringen medfører, at den korrigerede geneafstand ændrer sig fra 199,37 m i godkendelsen til 181,66 m til samlet bebyggelse. Den vægtede gennemsnitsafstand er på 217,58 m. Genekriteriet er således overholdt. Årsagen til, at geneafstanden falder, skyldes, at lugtcentrum er flyttet længere væk fra samlet bebyggelse, samtidig med at der er indført en øget effekt af luftrensningseenheden.

Lys, støj, vibrationer, støv, skadedyr og transporter

Ændringen forventes ikke at have indflydelse på lys-, støj-, vibrations- og støvgener fra ejendommen.

Ændringen medfører heller ingen ændringer i skadedyrsbekæmpelsen.

Det maksimale antal transporter med gylle bliver på ca. 400 stk., hvis alt køres med gyllevogn med 25 m³ ad gangen. I praksis er antallet lavere – antallet afhænger af hvor meget der køres ud med slangeudlægger og størrelsen af lastbiler. I miljøgodkendelsen er angivet 240 transporter med gylle. I godkendelsen er angivet, at ca. 25 % af gyllemængden udbringes med slangeudlægger og resten køres bort med en 30 tons lastbil. Der arbejdes med planer om at levere til biogasanlæg, men der er endnu ikke indgået aftale herom.

Med hensyn til transporter med foder mv. medtages, der blot større mængder ad gangen og endvidere er kapaciteten af lastbilerne blevet større, så her sker ingen ændringer ved udvidelsen.

Der benyttes ikke fyringsolie længere. Varme købes af nabo Avnbøløstenvvej 73. Antallet af kørsler med brændstof falder derfor til ca. 6 stk. (diesel) mod godkendelsens 12 stk. Øvrige transporter forventes at være uændrede.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune har konstateret, at det generelle ammoniakreduktionskrav er overholdt ved produktionsomlægningen. Ammoniakudledningen falder med ca. 228 kg i forhold til godkendelsen. Det bevirker, at Sønderborg Kommune har valgt ikke at ændre i vurderingerne af naturpåvirkningerne foretaget i miljøgodkendelsen.

Ansøger har installeret et luftrensningssystem i forbindelse med udvidelsen foretaget på baggrund af miljøgodkendelsen fra 2010. På daværende tidspunkt var rensningseffekten på lugt fra det pågældende anlæg dokumenteret til at være 30 %. Efterfølgende kom anlægget på Miljøstyrelsens teknologiliste med en effekt på lugt på 73 %. Ansøger ønsker derfor at hæve effekten af anlægget fra 30 % til 73 %. Det specifikke anlæg er dog ikke længere på Miljøstyrelsens teknologiliste, da anlægget ikke er VERA-certificeret. Alle teknologier på listen skal nu være VERA-certificeret. Dette var ikke tilfældet tidligere, hvor ejendommen fik sin miljøgodkendelse. Skov A/S har ikke testet de gamle anlæg med henblik på VERA-certificering. Sønderborg Kommune vurderer dog, at effekten af luftrensingsanlægget stadig har en effekt på lugt på 73 % som tidligere dokumenteret. Sønderborg Kommune godkender derfor, at ansøger hæver effekten af luftrenseren fra 30 til 73 %.

Alle genekriterier for lugt er overholdt og den samlede lugtemission fra anlægget reduceres i forhold til den godkendte produktion. Geneafstanden til samlet bebyggelse falder med ca. 18 m, hvilket skyldes, at der sker en ændring af fordelingen af dyrene i de forskellige staldafsnit. Sønderborg Kommune vurderer ændringerne til at være bagatelagtige.

Sønderborg Kommune fastholder således de vurderinger, der er foretaget i miljøgodkendelsen fra 2010 for så vidt angår lugt.

Kommunen fastholder de vurderinger, der er foretaget i godkendelsen for så vidt angår gener fra hhv. lys, støj, vibrationer, støv og skadedyr. Der sker en stigning i antallet af transportere fra ca. 410 til 564. Dette skyldes, at der i denne tillægsgodkendelse antages at al gylle udbringes med 25 tons gyllevogn. I godkendelsen antages ca. 25 % af gyllen at blive bragt ud med slangeudlægger eller 30 tons lastbil. En væsentlig del af gyllen vil fortsat blive bragt ud med slangeudlægger, men der er usikkerhed om, hvor stor en andel. Stigningen i antallet af transportere vurderes derfor til i praksis ikke at medføre øgede gener for de omkringboende.

Beskrivelse og vurdering af arealerne

Der ligger arealer i både Sønderborg og Haderslev kommune. Denne ansøgning har derfor været i høring hos Haderslev kommune. Der indkom ingen kommentarer herfra til ændringerne i arealerne I den oprindelige godkendelse var der også gylleaftaler i Aabenraa Kommune. Disse aftaler er taget ud af godkendelsen og der afsættes i stedet det tilsvarende antal De til biogasanlæg..

Harmoniareal

I de følgende afsnit er arealanvendelsens indvirkning på miljøet vurderet. Der vurderes på beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3 og § 7, Natura 2000 områder, vandmiljøet og grundvandsforhold. Der er desuden vurderet på, om virksomheden overholder harmonikravet og om der er problemstillinger vedrørende planforhold, som gør sig gældende. Arealanvendelsens påvirkning af kulturelementer i landskabet, som f.eks. beskyttede jord- og stendiger og fortidsminder og andre aktuelle fredninger vurderes også.

I tabel 6 fremgår udspretningsarealer. Arealerne kan også ses på bilag 3. Der afsættes desuden 63,55 DE til biogasanlæg.

Tabel 6: udspretningsarealer og gylleaftaler

	UDSPREDNINGSAREAL	MAKS. ANTAL DE
Ejet areal	210,81 ha	295,13 DE

Ifølge den gældende husdyrgødningsbekendtgørelse må der maksimalt udbringes en husdyrgødningsmængde svarende til 1,4 DE pr. ha pr. planperiode for svin. På baggrund af Natur- og Miljøklagenævnsafgørelse NMK-131-00131 har kommunen forlangt, at alle arealer indenfor oplandet til habitatområdet Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als er sat i nitratklasse. For at kunne leve op til afskæringskriterierne for nitrat, er ansøgningen indsendt med to scenarier, skema 81021 og 80531, med hhv. reduceret kvælstofkvote, svarende til 2 % under normen samt ekstra efterafgrøder svarende til 3 % udover plantedirektoratets krav. Det betyder, at der med de nævnte virkemidler kan udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha uden at kravet til udvaskning på 46,6 kg N/ha overskrides.

Ud over gylle til egne og forpagtede arealer, leverer ansøger også gylle svarende til 63,55 DE til et biogasanlæg.

Tabel 7: Gødningsregnskab i ansøgningen samt de to scenarier der er indsendt

Skema	80794	81021	80531
	Tillægsansøgning	(2007-2015) med reduceret N- kvote	(2007-2015) 3 % ekstra efterafgrøder

Drift	Nu	Ansøgt	Nu	Ansøgt	Nu	Ansøgt
DE	333,16	358,58	192,25	358,68	192,25	358,68
Kg N	29.887,09	27.465,31	21.068,53	27.465,31	21.068,53	27.465,31
Kg P	6.769,46	7.034,89	4.955,04	7.034,89	4.955,04	7.034,89

Miljømyndighedens vurdering

Husdyrbruget har i alt 210,81 ha ejede og forpagtede arealer til udspreddning af husdyrgødning. Heraf er 101,35 ha beliggende i nitratklasse 1. 295,12 DE kan udspreddes på egne og forpagtede arealer med et dyretryk på 1,4 DE/ha og de resterende DE, i alt 63,55 DE, leveres til biogas.

Da ansøger har ansøgt om 358,68 DE er husdyrbrugets samlede udbringningsareal større end det mindst tilladte jf. Bek. om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Derfor vurderer miljømyndigheden, at harmonikravet er opfyldt.

Der er stillet vilkår til sædskifte og reduceret kvælstofnorm i afsnittet om nitrat til grundvand.

Ændringer i husdyrbrugets ejede og forpagtede udbringningsarealer skal anmeldes til kommunen og have kommunens accept, før ændringen kan finde sted jf. §§ 15-16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Anmeldelsen skal ske før planårets begyndelse den 1. august. Kommunen vurderer om sådanne ændringer af udbringningsarealerne kan ske inden for rammerne af denne godkendelse.

Bemærk at den del af godkendelsen der vedrører arealerne, skal være kendt af de personer, der er beskæftiget med den pågældende del af arealdriften.

Lokalisering og planmæssige forhold

Arealerne i Sønderborg Kommune tilhørende Avnbøløstenvej 69, ligger i området omkring Ullerup og Avnbøl. Ejeren har også en ejendom med tilhørende arealer på Aabenraavej 162, som ligger ved Ullerup. Udbringningsarealerne for de to ejendomme bliver drevet under samme cvr. nr. og de skal derfor alle godkendes. De fleste af arealerne ligger samlet omkring de to ejendomme. Se bilag 3.

Ved udbringningsarealer i eller op ad byzone:

For udbringningsarealer beliggende i eller inden for 200 meter til byzone eller lokalplan udlagt til boligformål, gælder der ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen, at udbringning af husdyrgødning ikke må finde sted på lørdage, søn- og helligdage.

Et områdes zonestatus fremgår af lokalplan eller af kommuneplanrammen, se bilag 4.

Lokalplan: Der er ingen lokalplaner på arealerne i tilknytning til Avnbøløstenvej 69. Der er lokalplaner for nogle af områderne i umiddelbar nærhed af arealerne. I lokalplanerne er området omkring Aabenraavej 162, udlagt til erhvervsområde og lettere industri (lokalplan nr. BY3-533, 31-533 og 19-533), der ligger i byzone. Mark 12-0 vest for AM5, AM5, 13-0, 14-2, 14-0, 14-3, 12-0 syd for 13-0, 16-0, 3-2 og ligger inden for 200 meter til lokalplan nr. BY3-533, 31-533 og 19-533.

Kommuneplan: Mark 3-1 og 3-2 ligger inden for kommuneplanrammen, delvist i byzone. Mark 3-0, 3-1, 3-2 12-0 syd for 13-0, ligger inden for 200 meter til et område, hvor der er vedtaget Kommuneplaner beliggende helt eller op til byzone. Se bilag 4.

Miljømyndighedens vurdering

Mark 3-1 og 3-2 ligger delvist i byzone. For mark 12-0 vest for AM5, AM5, 13-0, 14-2, 14-0, 14-3, 12-0 syd for 13-0, 16-0, 3-2, 3-0, 3-1, gælder det, at udbringning af husdyrgødning ikke må finde sted på lørdage, søn- og helligdage. Sønderborg Kommune stiller ingen supplerende vilkår til arealerne, som vedrører planmæssige forhold. Det vurderes, at de generelle regler i forbindelse med udbringning op til byzone er tilstrækkelige.

Påvirkninger af søer og vandløb

Søer og vandløb samt terrænhældninger kan ses på bilag 5.

I henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 26 må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 m fra vandløbsbets, søens eller fjordens øverste kant.

Udbringningsarealerne afvandes af en række vandløb. Arealerne tættest på anlægget afvander til Snogbæk.

Arealerne ved Ullerup afvandes via et mindre vandløb til Als Fjord. Arealerne ved Varnæs afvander til Bovrup Bæk. Arealerne syd for Bovrup afvander via Bovrup Bæk til Als Fjord.

Der er et enkelt udbringningsareal der ligger ca. 75 m fra Lundsø. Arealet strækker sig med et mindre hjørne, ind i oplandet til søen.

Udbringningsarealerne er ikke vandløbsnære, se bilag 5. På mark nr. 5-0 er der registreret et åbent vandløb. Dette er i realiteten et lukket rørlagt vandløb.

Miljømyndighedens vurdering

Det vurderes, at vandløbslovens samt Husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser om bræmmer til vandløb og forbud af udkørsel af husdyrgødning på stejle skråninger, er tilstrækkelige til at sikre vandløbene mod negative påvirkninger fra driften af arealerne.

Der stilles ikke vilkår vedrørende Lundsø, idet udbringningsarealerne ikke afvander til søen.

Påvirkning af fjord & hav

Kvælstof

Ca. 52 ha af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Alssund. Det drejer sig om arealerne 3-1, 3-2, 1-0, 3-0, 4-0, 4-1 og 5-0. Arealet 4-1 ligger delvist i oplandet til Nybøl Nor. Arealet er 6 ha, heraf ligger de 4 ha i oplandet til Nybøl Nor.

De resterende arealer i Sønderborg Kommune, ca. 117 ha, ligger i oplandet til Als Fjord, se bilag 3. Miljøstyrelsen har fastlagt følgende afskæringskriterium for skadesvirkning af nitratudvaskning til overfladevande:

Et projekt for husdyrbrug kan ikke medføre en skadevirkning på overfladevande, herunder Natura 2000-områder samt yngle- eller rasteområder for beskyttede arter som følge af nitratudvaskning, hvis følgende punkter alle er opfyldt:

(afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter) **Pkt. 1:** Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

(afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv)

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede

nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofiert vandområde.

Tabel 8 viser det maksimale dyretryk (DEmax) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DEreel) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DEmax bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent i ansøgningen og i de to indsendte scenarier med virkemidler.

Tabel 8 Nitratudvaskning til overfladevand

Skema og virkemiddel	80794 Tillægsansøgning	81021 med reduceret N-kvote	80531 3 % ekstra efterafgrøder
DEmax reduktionsprocent 92,79 % DE/ha	1,3	1,3	1,3
DEmax reduktionsprocent 92,79 % udvaskning kgN/ha	46,6	46,6	46,6
DEreel DE/ha	1,4	1,4	1,4
DEreel udvaskning kgN/ha	46,3	46	46
Udvaskning svarende til plantebrug kgN/ha	42,9	42,9	42,9

Den totale udvaskning til oplandene beregnes med baggrund i Miljøstyrelsens notat om afskæringskriterier. Notatet indeholder en række eksempler med flere forudsætninger. I beregningerne der fremgår af tabel 8, er disse forudsætninger medtaget. Oplande til marine områder er delt i dyrkede og udyrkede arealer. Fordelingen er ca. 60-40. Der er indsat beregninger for standardudvaskninger for dyrkede og udyrkede arealer.

Den samlede udvaskning fra Avnbøløstenvej 69 til de enkelte oplande fremgår af tabel 9.

Tabel 9: Udvasning fra Avnbøløstenvej 69 til de Als fjord, Alssund og Nybøl Nor

	Als Fjord	Alssund	Nybøl Nor
Opland, ha	9.973	4.492	5.895
Samlet udspretningsareal fra projektet, ha	117	52	4
Udvaskning fra rodzonen, som skyldes husdyrgødning, kg nitrat/ha	3,4	3,4	3,4
Samlede påvirkning kg nitrat/år	214	95	7,3
Ansøgt kvælstofbidrag af samlede kvælstofbidrag til oplandet, %	0,071	0,871	0,005

I henhold til tal fra CHR-registeret, som er tilgængelige på <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm> har udviklingen i husdyrtrykket i oplandet til de nævnte oplande alle været faldet siden 2007.

Sønderborg Kommune har ikke kendskab til øget påvirkning fra andre kilder i oplandene.

Antallet af dyreenheder på ophørte landbrug har kommunen ingen umiddelbare oplysninger om, da disse ofte ikke indberettes til kommunen. Det er kommunens erfaring, at landmændene registrerer ophør med produktionen i CHR, og at tallene fra CHR derfor viser et realistisk billede af udviklingen. Ophørte landbrug kan frit indenfor 3 år genoptage deres produktion. Det antages derfor at ophørte DE automatisk forsvinder ud af CHR løbende og at der nogenlunde er det samme antal ophørte DE i registeret årene imellem.

Fosfor

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer og aftalearealer er beliggende i oplande til et Natura 2000 område (internationalt naturbeskyttelsesområde), der i henhold til Miljøstyrelsens kortværk er overbelastet med fosfor. Fosforoverskuddet på bedriften er overholdt ifølge ansøgningskemaet.

Miljømyndighedens vurdering

Als Fjord

Påvirkningen fra husdyrgødning fra den ansøgte produktion udgør 0,071 % af den samlede påvirkning af oplandet til Als Fjord i 2014. Det vurderes på baggrund heraf at nitratudvaskningen fra den eksisterende og ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning til Als Fjord. I henhold til Miljøstyrelsens vejledning om nitrat til overfladevande vurderes det således, at projektet i sig selv ikke medfører en skadevirkning på habitatområdet.

Antallet af dyreenheder i oplandet til Als Fjord er baseret på tal fra CHR. Antal DE har været faldende i perioden 2007 til 2014.

Der er ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra oplandet siden 1. jan. 2007.

Als Fjord er ikke Natura 2000, men ovenstående redegørelse viser at projektet overholder de afskæringskriterier der gælder for Natura 2000 og i henhold til Miljøstyrelsens vejledning om nitrat til overfladevande vurderes det således, at projektet i kumulation med andre planer og projekter ikke medfører en skadevirkning på Als Fjord.

Alssund

Påvirkningen fra husdyrgødning fra den ansøgte produktion udgør 0,871 % af den samlede påvirkning af oplandet til Alssund i 2014. Det vurderes på baggrund heraf at nitratudvaskningen fra den eksisterende og ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning til Alssund. I henhold til Miljøstyrelsens vejledning om nitrat til overfladevande vurderes det således, at projektet i sig selv ikke medfører en skadevirkning på habitatområdet.

Antallet af dyreenheder i oplandet til Alssund er baseret på tal fra CHR. Antal DE har været faldende i perioden 2007 til 2014.

Der er ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra oplandet siden 1. jan. 2007.

Alssund er ikke Natura 2000, men ovenstående redegørelse viser at projektet overholder de afskæringskriterier der gælder for Natura 2000 og i henhold til Miljøstyrelsens vejledning om nitrat til overfladevande vurderes det således, at projektet i kumulation med andre planer og projekter ikke medfører en skadevirkning på Alssund.

Nybøl Nor

Påvirkningen fra husdyrgødning fra den ansøgte produktion udgør 0,005 % af den samlede påvirkning af oplandet til Nybøl Nor i 2014. Det vurderes på baggrund heraf at nitratudvaskningen fra den eksisterende og ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning til Nybøl Nor. I henhold til Miljøstyrelsens vejledning om nitrat til overfladevande vurderes det således, at projektet i sig selv ikke medfører en skadevirkning på habitatområdet.

Antallet af dyreenheder i oplandet til Nybøl Nor er baseret på tal fra CHR. Antal DE har været faldende i perioden 2007 til 2014.

Der er ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra oplandet siden 1. jan. 2007.

Nybøl Nor er Natura 2000, og ovenstående redegørelse viser at projektet overholder de afskæringskriterier der gælder for Natura 2000 og i henhold til Miljøstyrelsens vejledning om nitrat til overfladevande vurderes det således, at projektet i kumulation med andre planer og projekter ikke medfører en skadevirkning på Nybøl Nor.

Fosfor

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer og aftalearealer er beliggende i oplande til et Natura 2000 område (internationalt naturbeskyttelsesområde), der i henhold til Miljøstyrelsens kortværk er overbelastet med fosfor. Da kravene til P-overskud samtidig er overholdt ifølge ansøgningsskemaet i www.husdyrgodkendelse.dk, vurderer Sønderborg Kommune, at ingen af vandområderne vil blive påvirket væsentligt i negativ retning ved udvaskning af fosfor ved en gennemførelse af projektet.

Nitrat til grundvand

Ved ansøgning om tilladelse eller godkendelse til etablering, ændring eller udvidelse af et husdyrbrug med udbringningsarealer helt eller delvist inden for nitratfølsomme indvindingsområder, er der ifølge lovgivningen et generelt krav om, at nitratudvaskningen fra rodzonen ikke må stige som følge af projektet, hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i den ansøgte drift. Værktøjet er indbygget i det digitale ansøgningssystem. I tabel 10 fremgår udvaskningstal fra de indsendte skemaer.

Tabel 10. Udvasningsberegninger til grundvand for den indsendte ansøgning og de indsendte scenarier med virkemidler.

Skema og virkemiddel	80794 Tillægsansøgning	81021 med reduceret N-kvote	80531 3 % ekstra efterafgrøder
Udvaskning mg nitrat/l	51	51	51
Merbelastning på arealer mg nitrat/l	0	0	0

Følgende af husdyrbrugets udbringningsarealer eller aftalearealer er placeret helt eller delvist inden for nitratfølsomme indvindingsområder, NFI: 1-0, 3-0, 4-0, 5-0, 3-1, 3-2, AM-5, 13-0 og 16-0, i alt 55,74 ha. 12-0 og AM-5 ligger ligeledes indenfor et boringsnært beskyttelsesområde, BNBO. Arealerne ligger indenfor indsatsplan for Sundevedområdet. Indsatsplanen ligger på ansøgningstidspunktet i udkast internt i kommunen og forventes præsenteret for offentligheden foråret 2016.

Der er på arealerne i NFI en merbelastning på arealerne på 0 mg N/l, jf. tabel 10. Den gennemsnitlige udvaskning for alle scenarier er 51 mg nitrat/l.

Miljømyndighedens vurdering

I følge Miljøstyrelsens vejledning, skal der foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget på husdyrbruget i de foregående 8 år. Der er derfor indsendt 2 skemaer, hvor den samlede udvidelse siden 2007 fremgår, skema nr.81021 og 80531, se tabel 10.

Arealerne ligger indenfor indsatsplan Sundeveds område. Indsatsplanen ligger lige nu internt i udkast og forventes præsenteret for offentligheden til foråret. Med baggrund i Naturstyrelsens kortlægning stiller Sønderborg Kommune krav til, at der ikke må ske en merbelastning i eftersituationen. Kravet gælder for indsatsområder (IO) og boringsnære beskyttelsesområder for almene vandværker (BNBO).

Ovennævnte krav gælder for flg. arealer: 1-0, 3-0, 4-0,5-0, 3-1, 3-2, 16-0, 12-0 syd, 12-0 nord, 13-0, 16-0 og AM 5.

Den gennemsnitlige nitratudvaskning i kortlægningsområdet er i 2014 opgjort til 51 mg/l.

Ansøger kan vælge mellem to virkemidler til opfyldelse af udvaskningen svarende til, at der ikke sker en merudvaskning af nitrat fra arealer beliggende i NFI.

Anvendelsen af virkemidlet ”flere efterafgrøder”:

Flere efterafgrøder (skema 80531), tabel 10: Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 3 % efterafgrøder, svarende til 6,32 ha – ud over de til en hver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

Eller anvendelse af virkemidlet ”reduceret kvælstofkvote”:

Der skal anvendes 2 % reduktion af den samlede kvælstofnorm (skema 81021, tabel 10).

Overholdelse af vilkår om gødningsmængder og -typer, reduktion af kvælstofkvote samt ekstra efterafgrøder skal kunne dokumenteres, eks. gennem markplaner, gødningsplaner og gødningsregnskab.

Beskyttelsesniveauet er baseret på, at nitratudvaskningen fra rodzonen ikke overstiger 51 mg/l fra opgørelsen I 2014.

I ansøgt drift er udvaskningen fra rodzonen 51 mg/l, jf. tabel 10. Alle udbringningsarealer beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder, har dermed en merudvaskning fra rodzonen på 0 mg nitrat/l. På baggrund heraf vurderer Sønderborg Kommune, at projektet ikke medfører en væsentlig nitratbelastning af grundvandsressourcerne, hvis ovenstående vilkår om virkemidler overholdes.

Beskyttet natur

Der indgår ikke § 3 beskyttet natur på udbringningsarealerne, men en del af arealer grænser op til eller omkranser søer. Se tabel 11.

Tabel 11. § 3 beskyttet natur

Mark	§ 3 naturtype	Ejet/forpagtet	Type
1-0	Sø	x	Omkranser sø
AM 5	Sø	x	Omkranser sø og grænser op til andet
12-0 (vest for AM5)	Sø	x	Grænser op til sø
4-1	Sø	x	Grænser op til sø

Vandhullerne kan potentielt være levesteder for Bilag IV arter som Spidssnudet frø, Løvrø samt Stor Vandsalamander.

Ifølge husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrgødning, der udbringes på arealer, hvor hældningen er mere end 6 grader mod søer og vandløb, nedfældes i en bræmme på 20 m parallelt med bredden.

Ingen af udbringningsarealerne ligger indenfor natur, som er beskyttet i henhold til § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Miljømyndighedens vurdering

Der er i 2010 stillet vilkår om en 5 m dyrknings-, sprøjte- og gødskningsfri bræmme omkring § 3 søer og vandhuller, der ligger på eller grænser op til markerne 1-0, 12-0 vest for AM5, 4-1 og AM5 med henblik på at sikre de § 3 beskyttede søer og vandhuller mod indsivning af næringsstoffer.

Disse vilkår har vist sig jf. MKN-afgørelse NMK 133-00091, at være en overimplementering af loven. Vilkårene ophæves derfor i forbindelse med denne godkendelse.

Der er ingen arealer med hældninger på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 m fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Det vurderes de generelle bestemmelser i husdyrgødningsbekendtgørelsen er tilstrækkelige til at beskytte de tilgrænsende § 3 områder.

I tabel 11 er der en beskrivelse af forholdene omkring naturarealerne. Der er vurderet på naturarealernes kvalitet, markens hældning ned imod naturområdet og om der er nok naturlig bræmme.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, ifølge habitatdirektivets artikel 12d, at yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 637 (håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV)en oversigt over arters udbredelse i grid på 10 x 10 km fordelt over hele landet. Af listen fremgår følgende arter registreret i nærområdet til Avnbøløstenvej 69:

- Dværgflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*)
- Brunflagermus (*Nyctalus noctula*)
- Sydflagermus (*Eptesicus serotinus*)
- Pipistrelflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*)
- Vandflagermus (*Myotis daubentonii*)
- Langøret flagermus (*Plecotus auritus*)
- Troldflagermus (*Pipistrellus nathusii*)
- Markfirben (*Lacerta agilis*)
- Stor Vandsalamander (*Triturus cristatus*)

Markfirbenet lever på sandede jorder og foretrækker sydvendte skrånninger med bart jord og sand.

Markfirben er meget følsom overfor tilgroning af deres levesteder, idet de nedgravede æg dels skal have en hvis fugtighed, men også den rette mængde varme fra solen. Bar jord i forbindelse med træer er derfor et godt sted. Udspretningsarealerne er alle lerjorder og det antages derfor, at der ikke lever markfirben på de ansøgte arealer.

Flagermus trues generelt af mangel på hule træer, hvor de lever, samt dårligere fødegrundlag som følge af tilgroede vandhuller.

Stor vandsalamander trues af, at blive spist af rovdyr eller forurening af vandhuller med næringsstoffer, Spidssnudet frø trues af manglende egnede levesteder for opvækst af yngel og overgødsning af vandhuller

og løvfrøer trues af overgødsning af vandhuller og løvdække, som gør vandhullerne uegnede som ynglebiodotop.

Strandtudse yngler sjældent i almindelige permanente vandhuller, men foretrækker vandhuller af midlertidig karakter, gerne lavvandede vandhuller, der tørrer ud hen på sommeren f.eks. lavvandede partier på enge. De yngler også i nyopståede vandhuller af enhver karakter og vandhuller, der pga. et hårdt græsningstryk, har helt bare kanter og derfor ser ud som nyopståede vandhuller. De gamle hanner er stedfaste i deres valg af ynglelokalitet betyder, at en tilgroning af deres lokalitet eller hvis der et forår ikke er vand i vandhullet, vil betyde at hannen ikke vil kvække og dermed ikke tilkalde hunner, hvilket igen resulterer i, at der ikke yngles.

Selvom der oprettes et erstatningsvandhul i nærheden vil den gamle han ikke flytte herhen.

Løvfrøen foretrækker varme vandhuller, der er rene og uden fisk. Løvfrøen yngler helst i en ikke-tilgroet, lavvandet, bredzone, hvor vandet hurtigt opvarmes. Truslerne mod løvfrø er gødningsstoffer og anden forurening, herunder andehold og fodring ved vandhullet, gør uegnet som ynglevandhul.

Spidssnudet frø opholder sig tættere på ynglevandhullet end butsnudet frø og på mere fugtige steder. Det betyder, at Spidssnudet frø trives bedst, hvor der er udstrakte enge og moser omkring ynglevandhullerne, hvor ungerne kan finde deres føde. Truslerne mod Spidssnudet frø er tørlægning af vandhuller, udsætning af fisk, men også grundvandssænkninger og opdyrkning af frøens levesteder samt forurening af vandhuller i forbindelse med gødsning og kalkning af marker.

I vurderingen af, om padder kan have levested og fødesøgningssted på arealerne, er der vurderet på tilstedeværelsen af vandhuller på og ved markerne. Ved vandhuller, er der vurderet på vandhullets egnethed som levested og fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted. Der er ydermere vurderet på vandhullets placering i forhold til kendte populationer.

Artsregistreringerne viser, at der er en bestand af Løvfrø fordelt på de mest egnede ynglelokaliteter i området.

Registreringer viser, at der er naturarealer og biotoper, som potentielt kan være levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted for bilag IV arter på arealet 1-0. Dette gælder arter som Stor Vandsalamander, Løvfrø og Spidssnudet frø. Spidssnudet Frø er observeret i 2001 i vandhullet på arealet og indikerer at der er levedygtige bestande af arten i området som ikke er registreret. Det vurderes på den baggrund, at vandhullet på eller op til mark 1-0, 12-0 (vest for AM 5) og AM 5 er potentielle levesteder for Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø.

Miljømyndighedens vurdering

Det er Sønderborg Kommunes vurdering, at søer eller vandhuller, der er mere eller mindre lysåbne og ikke fuldstændig tilgroede med vedplanter, kan have betydning for bilag IV arter, primært Stor vandsalamander og Løvfrø. En fortsat eutrofiering af den type søer vil være medvirkende til at accelerere en tilgroning og dermed forringe leve- og ynglevilkår for bilag IV arten, der vurderes at kunne være knyttet til søen.

Ved flere af naturområderne er der nok naturlig bræmme til, at sikre at Bilag IV arterne ikke bliver påvirket. Der stilles ikke yderligere vilkår.

I forbindelse med projektet ændres der ikke på flagermusenes levesteder i træer og udhuse.

Markfirbenet er ikke aktuelt i forbindelse med markerne og der fjernes ikke levesteder som følge af projektet. Samlet vurderes, at projektets aktiviteter på arealerne ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af levesteder og bestande af bilag IV arter.

Natura 2000

I de følgende afsnit vil konsekvenserne af godkendelsen for terrestriske og marine Natura 2000 områder blive vurderet. En del af udspretningsarealerne afvander til Lilleskov og Troldmose, habitatområde 189. Desuden afvander en del af udspretningsarealerne til habitatområdet Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als (H173). De Natura 2000 områder der ligger nærmest arealerne fremgår af bilag 8.

Terrestriske Natura 2000 områder

Det udbringningsareal, der ligger nærmest Natura 2000 område med terrestriske naturtyper (Rinkenæs Skov, Dyrehaven og Rode Skov (H83)), er mark 4-1 der ligger ca. 5,2 km øst for ejendommen.

Udpegningsgrundlaget er de 11 habitattyper, som er indeholdt i skoven (3140

Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger, 3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 7120 Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gen- dannelse, 7140 Hængesæk og andre kærsumfund dannet flydende i vand, 7220 Kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand, 7230 Riggær, 9120 Bøgeskove på morbund med kristtorn, 9130 Bøgeskove på muldbund, 9160 Egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund, 91D0 Skovbevoksede tørvemoser, 91E0 Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld) og 1 art (Stor vandsalamander).

Habitatområdet er følsomt over for næringsstofpåvirkning (tålegrænse 10-20 kg N/ha/år).

Marine Natura 2000 områder

Et af udbringningsarealerne, 4-1, afvander til fuglebeskyttelsesområdet Flensborg Fjord og Nybøl Nor (F64). I udpegningsgrundlaget indgår Troldand, Bjergand, Hvinand og Toppet skallesluger. Tre af arterne på udpegningsgrundlaget (Troldand, Bjergand og Hvinand) lever af bunddyr som f.eks. blåmuslinger, medens top- pet skallesluger lever af fisk. Arterne vil indirekte være følsomme over for en for stor tilførsel af næringsstoffer, idet der kan opstå iltsvind med efterfølgende død af bunddyr og fisk. I den yderste del af Flensborg Fjord ligger Habitatområde 173 Bredgrund, der på udpegningsgrundlaget har 1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand og 1170 Rev.

Miljømyndighedens vurdering

Terrestriske Natura 2000 områder

Sønderborg Kommune vurderer, at udbringningen af husdyrgødning på arealerne ikke vil påvirke Natura 2000 områderne på land væsentligt via ammoniakdeposition, da alle arealer, er beliggende mere end 5 km fra nærmeste Natura 2000 område. I henhold til Miljøstyrelsens bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug af 6. juli 2009 vil der kun i helt særlige tilfælde kunne måles afdampning af ammoniak i koncentrationer på mere end 1 kg N/ha/år i afstande på 25 meter fra udbringningsarealet. Udover denne afstand vil påvirkningen være en del af baggrundsbelastningen.

Marine Natura 2000 områder

Nybøl Nor

Påvirkningen fra husdyrgødning fra den ansøgte produktion udgør 0,005 % af den samlede påvirkning i oplandet til Nybøl Nor i 2014. Det vurderes på baggrund heraf, at nitratudvaskningen fra den eksisterende og ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning til Nybøl Nor. I henhold til Miljøstyrelsens vejledning om nitrat til overfladevande vurderes det således, at projektet i sig selv ikke medfører en skadevirkning på habitatområdet 173 Bredgrund, der på udpegningsgrundlaget har 1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand og 1170 Rev.

Antallet af dyreenheder i oplandet til Nybøl Nor er baseret på tal fra CHR og har været faldende i perioden 2007 til 2014.

Der er ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra oplandet siden 1. jan. 2007.

Tabel 9 viser at projektet overholder de afskæringskriterier der gælder for Natura 2000 og i henhold til Miljøstyrelsens vejledning om nitrat til overfladevande vurderes det således, at projektet i kumulation med andre planer og projekter ikke medfører en skadevirkning på Nybøl Nor. Sønderborg Kommune vurderer derfor, at udspreddingen af husdyrgødning fra Avnbøløstenvej 69 ikke i sig selv eller i forbindelse med andre projekter vil påvirke Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als (H173) som Nybøl Nor er en del af eller fuglebeskyttelsesområde nr. 64.

Beskyttede sten- og jorddiger

Der er et beskyttet sten- og jorddiger langs marken 4-1. De beskyttede sten- og jorddiger er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven § 29 a. Det betyder, at de ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Sønderborg Kommune. De beskyttede sten- og jorddiger fremgår af bilag 5.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at de beskyttede sten- og jorddiger, der findes på ejendommen, er tilstrækkeligt beskyttede af gældende lovgivning.

Kultur- og fortidsminder

Der er registreret et fortidsminde i umiddelbar nærhed af mark 3-1. Fortidsmindet har en 100 meter beskyttelseslinje. Fortidsminder, der er omfattet af bestemmelserne i Museumslovens § 29 ikke må ikke ændres. Dette vil sige, at alle foranstaltninger, der indebærer en påvirkning af fortidsmindernes indhold og overflade, ikke er tilladt. Det registrerede fortidsminde kan ses på bilag 5.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at de kultur- og fortidsminder, der findes på og i nærheden af ejendommen, er tilstrækkeligt beskyttede af gældende lovgivning. Der stilles derfor ikke vilkår.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Der ændres ikke på de BAT-tiltag mht. staldindretning, fodring, energi- og vandforbrug, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning, som er beskrevet i miljøgodkendelsen.

Ansøger har, for at leve op til BAT, i godkendelsen fra 2010 indsat luftrenseren med en effekt på 90 % på ammoniak fra bygning 5. Der er ligeledes installeret gyllekøling med en effekt på 20 % på ammoniakfordampningen i stald 6. I 2010 var der endnu ikke udgivet vejledninger til beregning af BAT-niveau for hhv. ammoniak og fosfor.

Miljøstyrelsen udsendte i 2011 vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor for at fastlægge et ensartet BAT-niveau for svineejendomme. De vejledende emissionsgrænseværdier er bl.a. fastsat for søer. Da der foretages ændringer i sammensætningen af dyr på ejendommen, skal der foretages en ny BAT-beregning, som sikrer, at produktionen fortsat lever op til BAT.

Ansøger har beregnet emissionsgrænseværdien for den ansøgte produktion ud fra vejledningerne. Beregningen fremgår af bilag 2.

Beregning af ammoniakemissionsgrænseværdi jf. Miljøstyrelsens vejledninger viser, at ammoniakemissionen maksimalt må være 3.948,88 kg NH₃-N pr. år, se bilag 2.

Ansøger har i tillægget valgt at regne med en effekt af luftrenseren på 70 % i bygning 5 og gyllekøling med en effekt på 20 % i bygning 6. Ved at gennemføre disse tiltag bliver emissionen af hhv. N og P 3.470 kg N og 7654,7 kg P. Dette er væsentligt under BAT-niveauet.

Ansøger ønsker således at have mulighed for at øge råproteinindholdet i foderet, så BAT-niveauet lige præcist overholdes. Ved at hæve råproteinindholdet til 141,20 g/FE (norm=133,10 g/FE) i kombination med en afgangsvægt på 9 kg for pattegrisene, et foderforbrug på 1.530 FE/årsso og 34 fravænnede grise pr. årsso overholdes BAT-niveauet fortsat.

I ansøgt drift indtastes der derfor, at der maksimalt må benyttes 1.530 FE/årsso, 141,20 g råprotein pr. FE for årssøerne og 34 pattegrise pr. årsso med en fravænningsvægt på 9,0 kg mod normen i www.husdyrgodkendelse.dk på 1.530 FE/årsso, 133,10 g råprotein og 4,9 g P pr. FE og 29,6 smågrise pr. årsso med en fravænningsvægt på 7,1 kg.

Vilkåret for foder til årssøerne bør derfor blive, at kg N ab dyr for årssøer maksimalt må være:

$((\text{FE pr årsso} \times \text{g råprotein pr. FE})/6250 - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) \times \text{antal årssøer} = x \text{ kg N}$

$((1.530 \text{ FE/årsso} \times 141,20 \text{ g råprotein/FE})/6.250 - 1,98 - (34 \text{ grise pr. årsso} \times 9,0 \text{ kg} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst})) = \mathbf{24,722 \text{ kg N ab dyr}}$

Det forventes, at der vil være fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable parametre, så længe antal kg N ab dyr fra årssøer ikke overstiges.

Med de valgte virkemidler (gyllekøling og luftrensning i kombination med et øget indhold af råprotein i foderet) bliver ammoniakemissionen fra staldene på 3.946,88 kg N pr. år. Da staldene således lever op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, skal der ikke redegøres for fravalg af BAT.

Der er frit metodevalg til at overholde emissionsgrænseværdien. Ansøger har således valgt at anvende gyllekøling og luftrensning for at opnå den beregnede ammoniakemission.

BAT for fosfor:

I forhold til de "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" for søer, er det Miljøstyrelsens udmelding, at emissionsgrænseværdien for fosfor fra hhv. sogylle er på maks. 23,9 kg P/DE ab lager. BAT-niveauet for fosfor er således 358,68 DE x 23,9 kg P/DE = 8.572,69 kg P.

Da afgangsvægten og antallet af fravænnede grise pr. årsso er højt, er udledningen af fosfor fra produktionen som udgangspunkt lav. Ansøger ønsker at have mulighed for at øge fosforindholdet i foderet, så BAT-niveauet lige præcist overholdes. Ved at hæve fosforindholdet til 5,29 g P/FE (norm=4,90 g P/FE) i kombination med en afgangsvægt på 9 kg for pattegrisene, et foderforbrug på 1.530 FE/årsso og 34 fravænnede grise pr. årsso overholdes BAT-niveauet fortsat.

I ansøgt drift indtastes der derfor, at der maksimalt må benyttes 1.530 FE/årsso, 5,29 g P pr. FE for årssøerne og 34 pattegrise pr. årsso med en fravænningsvægt på 9,0 kg mod standard i www.husdyrgodkendelse.dk på 1.530 FE/årsso, 4,9 g P pr. FE og 29,6 smågrise pr. årsso med en fravænningsvægt på 7,1 kg.

Vilkåret for foder til årssøerne bør derfor blive, at kg P ab dyr for årssøer maksimalt må være:

$((\text{FE pr årsso} \times \text{g fosfor pr FE})/1000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr kg tilvækst})) = x \text{ kg P}$

$((1.530 \text{ FE}/\text{årsso} \times 5,29 \text{ g fosfor pr FE})/1000 - 0,58 - (34 \text{ grise pr. årsso} \times 9,0 \text{ kg} \times 0,006 \text{ kg P pr kg tilvækst}))$
= 5,678 kg P

Det forventes, at der vil være fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable parametre, så længe antal P ab dyr fra årssøer ikke overstiges.

Den beregnede udledning af fosfor jf. ansøgningsskema 80531 i www.husdyrgodkendelse.dk viser en udledning på 8.549,75 kg P for den ansøgte produktion. BAT-niveauet for fosfor er således overholdt.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune har beregnet emissionsgrænseværdien for det ansøgte projekt ud fra vejledningerne. Emissionsgrænseværdien er baseret på, at ansøgningen omfatter både en ny (staldanlæg, der er etableret inden for den sidste 8-årige periode) og en eksisterende soproduktion. Beregningen fremgår af bilag 2. Beregningen viser, at produktionen må have en samlet emissionsgrænseværdi på 3.948,88 kg N per år.

Da produktionen har en ammoniakemission på 3.946,88 kg N / år lever den op til BAT. Se tabel 5:

Tabel 5. Ammoniakemission og fosforudledning

	AMMONIAKEMISSION	FOSFORUDLEDNING
Emissionsgrænseværdier beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledning	3.948,88	8.572,69
Beregnet emission i www.husdyrgodkendelse.dk	3.946,88	8.549,75
Emissionsgrænseniveauet er overholdt med:	2,0 kg	22,94 kg

Kommunen vurderer, at det beregnede ammoniakemissionsniveau er overholdt ved at anvende luftrensning i bygning 5 med en effekt på 70 % og gyllekøling i bygning 6 med en effekt på 20 %.

Der er i godkendelsen fra 2010 stillet vilkår til gyllekølingsanlægget. Der stilles i dette tillæg supplerende vilkår til drift og egenkontrol af luftrensningsanlægget.

Sønderborg Kommune godkender også en mulighed for at øge indholdet af råprotein og fosfor i foderet op til BAT-niveauet. Der er frit metodevalg til at overholde emissionsgrænseværdien, så længe N og P ab dyr ikke overstiger hhv. 24,722 kg N og 5,678 kg P. Hvilket vil sige, at der frit kan justeres i hhv. antal fravænnede grise pr. årsso, fravænningsvægt, hhv. råprotein- og fosforindhold og antallet af foderenheder pr. årsso, så længe BAT-niveauet overholdes. For at dokumentere dette, stilles vilkår om, at indlægssedler fra indkøb af foder skal gemmes mindst fem år og forevises miljømyndigheden på forlangende. Derudover skal der foreligge dokumentation for foderforbruget til de enkelte dyregrupper i form af fx e-kontrol. Antal fravænnede grise og afgangsvægt for smågrisene skal også kunne dokumenteres enten via e-kontrol eller anden relevant dokumentation.

For at leve op til BAT for management stilles der vilkår om, at der skal føres journal over mængden af forbrugt husdyrfoder samt opstået spild.

Sønderborg Kommune vurderer, at ansøger anvender BAT i tilstrækkeligt omfang, når ovennævnte vilkår overholdes.

Vilkår

Sønderborg Kommune har vurderet, at den ansøgte ændring kan godkendes. De nye og ændrede vilkår vil således ikke medføre ændringer i de øvrige forudsætninger og vurderinger af de miljømæssige gener for omgivelserne som de er beskrevet i godkendelsen af 19. maj 2010.

Vilkår 81 ophæves. Vilkåret omhandler foderkorrektion. Det tilføjes mere specifikke vilkår om foderkorrektion, vilkår 17a-17d. Ligeledes ophæves vilkår 74 om egenkontrol af luftrensningsanlægget. Vilkåret erstattes af vilkår 44a-44j som specificerer drift og egenkontrol af luftrensningsanlægget.

Vilkår 7 og 8 ændres **fra:**

7. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Dyreholdet må maksimalt udgøre 1.400 årssøer med smågrise (der fravænnenes 30 smågrise pr. årssø) til fravæning ved 9,0 kg, svarende til i alt 340,89 DE.

Placering af dyr samt staldtype	Staldafsnit nr.	Stipladser
Søer, løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Drægtighedsstald 1	100
Årssøer, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	Drægtighedsstald 3	359
Årssøer, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	Drægtighedsstald 6	664
Søer, løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Drægtighedsstald 7	5
Søer, farestald, kassestier, delvist spaltegulv	Farestald 2	119
Søer, farestald, kassestier, delvist spaltegulv	Farestald 4	83
Søer, farestald, kassestier, delvist spaltegulv	Farestald 5	153

8. Den samlede produktion må ikke overstige 340,89 DE på årsplan. Det tillades variation af dyreholdet indenfor antal søer og antal grise til fravæning samt fravænningsvægt så længe det maksimale antal DE ikke overstiges og såfremt ingen forureningsparametre øges. Hvis antal søer og antal grise til fravæning samt fravænningsvægt varierer i forhold til det angivne i vilkår 9, indenfor de maksimalt 340,89 DE, skal det dokumenteres, at forureningen ikke øges med hensyn til lugt og ammoniak.

Til ét samlet vilkår:

7. Husdyrbruget må drives med 1.500 årssøer med pattegrise (34 grise/so) til 9,0 kg svarende til 358,68 DE. Dyrene må fordeles i staldene med følgende maksimal belægning svarende til stipladser i staldene:

Stald	Dyretype	Dyrekategori, staldsystem	Stipladser	Antal årsdyr eller producerede dyr	DE
Farestald 2	Årssøer	Årsso, farestald, kassestier, delvis spaltegulv	119	470	33,72
Farestald 4	Årssøer	Årsso, farestald, kassestier, delvis spaltegulv	83	329	23,60
Drægtighedsstald 1	Årssøer	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	100	24	4,02
Drægtighedsstald 3	Årssøer	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	359	481	80,51
Farestald 5	Årssøer	Årsso, farestald, kassestier, delvis spaltegulv	178	701	50,29
Drægtighedsstald 6	Årssøer	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, delvis spaltegulv	713	955	159,85
Drægtighedsstald 7	Årssøer	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spaltegulv	30	40	6,70
Klimastald	Smågrise	Smågrise, toklimastald, delvis spaltegulv	-	-	-
I alt					358,68

Energi og vandforbrug

Vilkår 11 ændres fra:

11. Hvis virksomheden elforbrug overstiger 300.000 kWh/år skal der foretages et energieftersyn inden 1 år efter at elforbruget overstiger ovenstående. Besøgsrapporten fra energieftersynet skal fremsendes miljømyndigheden. Eventuelle forslag til forbedringer, som via en besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal udføres senest 2 år efter ansøgers modtagelse af besøgsrapporten.

Til:

11. Hvis virksomheden elforbrug overstiger 320.000 kWh/år skal der foretages et energieftersyn inden 1 år efter at elforbruget overstiger ovenstående. Besøgsrapporten fra energieftersynet skal fremsendes miljømyndigheden. Eventuelle forslag til forbedringer, som via en besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal udføres senest 2 år efter ansøgers modtagelse af besøgsrapporten.

Der indsættes et nyt vilkår

- 11a Der skal installeres en separat el-måler på luftrensingsanlægget, så el-forbruget kan fastlægges. Elforbruget skal registreres og dokumentation herfor skal gemmes i 5 år.

Der indsættes nye vilkår om fodring:

Fodring

- 17a Kg N ab dyr for årssøer må maksimalt være **24,722 kg N**

Ud fra følgende formel:

$((FE \text{ pr årsso} \times g \text{ råprotein pr. FE})/6250 - 1,98 - (\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}))$

- 17b Kg P ab dyr for årssøer må maksimalt være **5,678 kg P**

Ud fra følgende formel:

$((FE \text{ pr årsso} \times g \text{ fosfor pr FE})/1000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årsso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr kg tilvækst})) \times \text{antal årssøer}$

- 17c Indlægssedler fra indkøb af foder skal gemmes mindst 5 år og forevises miljømyndigheden på forlangende.

- 17d Det skal kunne dokumenteres, hvor meget der årligt anvendes af de forskellige foderblandinger til søer. Evt. større mængder foderspild skal også registreres.

Vilkår 44 ændres **fra:**

44. I den nye farestald (bygning 5) skal der i henhold til ansøgningen installeres et biologisk luftrensingsanlæg, som reducerer lugten minimum 30 % i afgangsluften fra stalden.

Til:

44. I farestald, bygning 5, skal der være installeret et biologisk luftrensingsanlæg, som reducerer lugt med minimum 73 % og ammoniak med minimum 70 % i afgangsluften fra stalden.

Der indsættes nye vilkår om drift og egenkontrol af luftrensingsanlægget:

- 44a. Luftrensingsanlægget skal forsynes med diffenstryksmåler, vandmåler samt ledningsevnesensor. Ledningsevnesensoren skal være placeret i bundkarret.
- 44b. Alt luft fra stald farestald 5 skal ledes gennem luftrensingsanlægget.
- 44c. Luftrensingsanlægget skal være i drift året rundt.
- 44d. Luftrensingsanlæggets ledningsevne skal være 15 milliSiemens (mS)/cm.
- 44e. Tryktabet over luftrensingsanlægget må ikke overstige 40 pascal (Pa)
- 44f. Luftrensingsanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.

- 44g. Der skal føres en logbog for luftrensningsanlægget, hvori følgende registreres:
- Ledningsevnen (som minimum på timebasis)
 - Luftrensningsanlæggets driftstid
 - Månedlige målinger af vandforbruget og tryktabet
 - Tidspunkter for rengøring/skiftning af filtre
 - Enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed
- 44h. Der skal indgås en skriftlig aftale med producenten/leverandøren om serviceeftersyn af luftrensningsanlægget. Luftrensningsanlægget skal kontrolleres af producenten/leverandøren mindst hver fjerde måned. Kalibrering af ledningsevnesensoren skal foretages mindst én gang årligt. Serviceaftalen med producenten skal opbevares på husdyrbruget.
- 44i. Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt luftrensningsanlægget er ude af drift i en periode på mere end én uge.
- 44j. Logbogen/den elektroniske registrering af data, kontrolrapporter samt dokumentation for kalibrering af ledningsevnesensoren skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår 47 ændres **fra:**

47. Sammensætningen af dyr på stald må på intet tidspunkt medføre en lugtemission, der overstiger 40.303 OUE/m³.

Til:

47. Sammensætningen af dyr på stald må på intet tidspunkt medføre en lugtemission, der overstiger 37.236,32 OUE/m³.

Vilkår 62 ændres **fra:**

62. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 1,34 DE på bedriften

Til:

62. Der må maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 1,40 DE på bedriften

Der indsættes nye vilkår om driften af arealerne:

- 62a. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 210,81 ha udspretningsareal, som fremgår af bilag 3.
- 62b. Der skal afsættes 63,55 DE til biogasanlæg. Ønskes afsætning til anden aftager eller arealer, skal dette vurderes af kommunen, før afsætning kan ske. Gyldig kontrakt skal til enhver tid kunne fremvises

Vilkår 63 ændres **fra:**

63. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 1,1 % efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af "grønne marker".

Til: (Et af følgende 2 vilkår (63a og 63b) skal anvendes til opfyldelse af afskæringskriterier for nitrat)

63a. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 3 % efterafgrøder, svarende til 6,32 ha – ud over de til en hver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

63b. Der skal anvendes 2 % reduktion af den samlede kvælstofnorm (skema 81021, tabel 10).

Overholdelse af vilkår om gødningsmængder og -typer, reduktion af kvælstofkvote samt ekstra efterafgrøder skal kunne dokumenteres, eks. gennem markplaner, gødningsplaner og gødningsregnskab og fremvises ved tilsyn.

Meddelelse af tillægsgodkendelse

Sønderborg Kommune meddeler tillægsgodkendelse til miljøgodkendelsen i henhold til § 12 stk. 3 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Tillægsgodkendelsen vedrører en udvidelse af dyreholdet og ændret brug af et luftrensningsanlæg. Der er stillet vilkår til dette.

Tillægsgodkendelsen meddeles:

- På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger
- Efter § 12 stk. 3 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
- I henhold til de fastsatte vilkår

Tillægsgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring af husdyrbruget, før udvidelsen eller ændringen er anmeldt og godkendt af Sønderborg Kommune.

Der er ikke med denne tillægsgodkendelse taget stilling til evt. tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning som f.eks. Byggeloven eller Arbejdsmiljøloven.

Offentlighed

Annoncering af ansøgning

Sønderborg Kommune har ikke annonceret modtagelsen af ansøgning om tillægsgodkendelse fra Avnbøløstenvej 69, 6400 Sønderborg, da Sønderborg Kommune har vurderet, at ændringen ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet. På denne baggrund kan annoncering udlades jf. § 55 stk. 2 i Lov om Miljøgodkendelse mv. af Husdyrbrug.

Partshøring

Et resume og et link til udkastet til miljøgodkendelse blev den 2. december 2015 udsendt til høring hos naboer inden for konsekvensområdet for lugt (594 m) og skønnede parter i sagen, ansøger selv, ansøgers konsulent, samt ejere af forpagtede arealer og ejere/forpagtere af arealer med gylleaftaler. Et resume og et link til udkast af denne godkendelse er sendt i partshøring hos:

- Lorens Peter Lorenzen
- Rådgiver Ulla R. Pallesen, LandboSyd

Ejere og lejere af følgende adresser:

- Avnbøløstenvej 51, 52, 56, 58, 61, 62A, 62B, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 71 og 73A, 6400 Sønderborg
- Lundsø 2, 4, 6 og 8, 6400 Sønderborg
- Philipsborgvej 17, 6400 Sønderborg

Ejere af forpagtede arealer/arealer med gylleaftaler:

- Chresten Jørgensen, Nørskov 15, 6200 Aabenraa
- Mogens Dall, Kidingvej 42, 6200 Aabenraa

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 6 uger frem til og med den 13. januar 2016.

Nabohøringen/partshøringen gav ingen kommentarer.

Annoncering af afgørelse

Afgørelsen om tillægsgodkendelse efter Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug er offentliggjort på www.sonderborg.dk den 14. januar 2016 og der er efterfølgende orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Klagevejledning m.v.

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84 – 87.

En eventuel klage skal være skriftlig og sendes via Klageportalen på www.borger.dk. På www.borger.dk klikker du på fanen [Miljø og energi] i venstre side. Her vælger du først [Forurening] og derefter [Landbrug og forurening]. På siden 'Landbrug og forurening' klikker du på [Klag til Natur- og Miljøklagenævnet] under selvbetjening midt på siden. Her skal du logge ind med dit NemID og følge vejledningen. Du kan nu uploade dokumenter og billeder eller skrive direkte i et tekstfelt. Klagen sendes også automatisk gennem klageportalen til den myndighed, som har truffet afgørelsen.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 11. februar 2016.

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

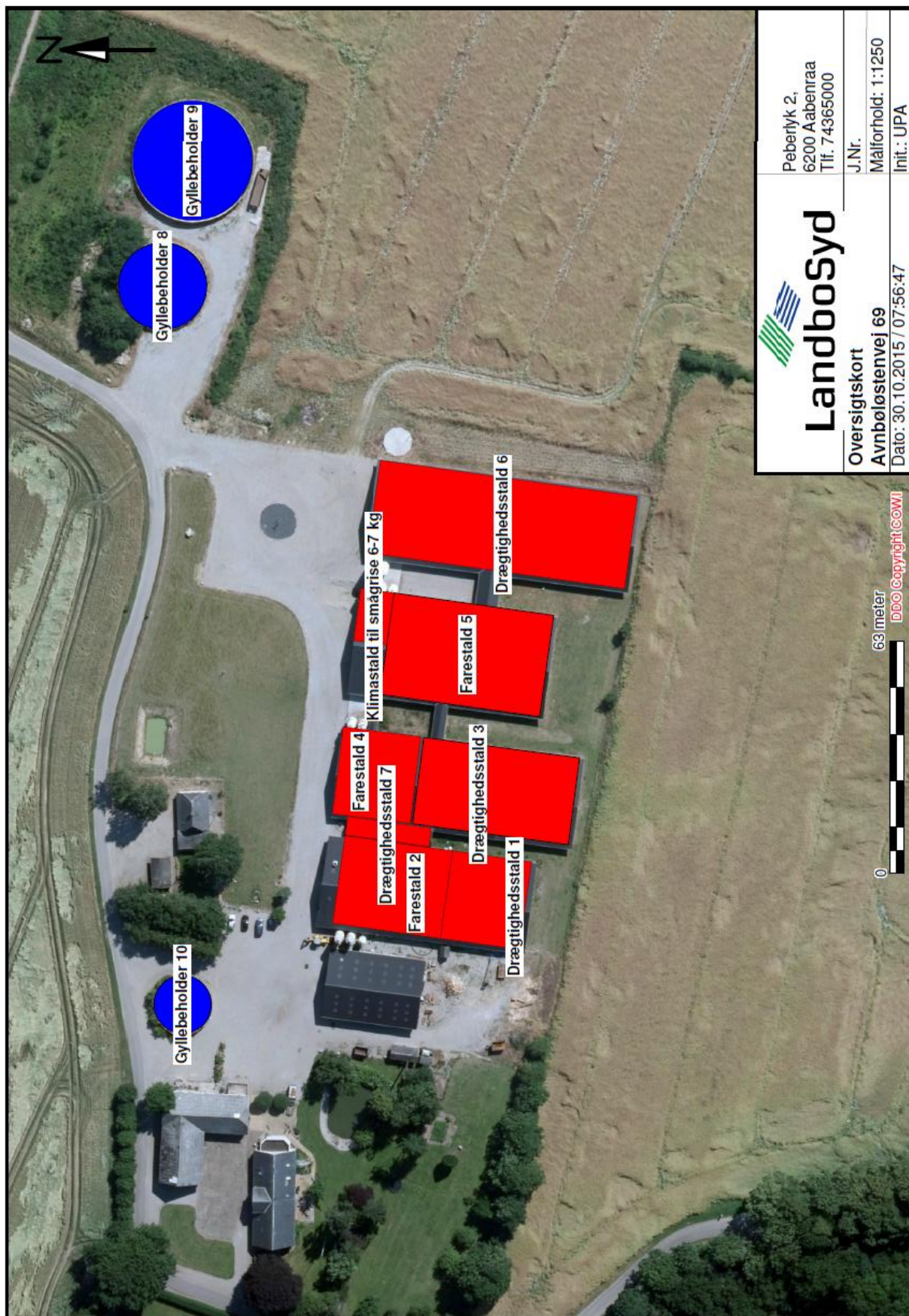
En kopi af denne tillægsgodkendelse er sendt enten som brev eller med link til www.sonderborgkommune.dk til:

- Gårdejer Lorens Peter Lorenzen
- Konsulent Ulla Pallesen, LandboSyd
- Naturstyrelsen, Ribe
- Sundhedsstyrelsen v. Embedslægeinstitutionen Syddanmark
- Danmarks Naturfredningsforening
- Danmarks Naturfredningsforening, lokalafdeling Sønderborg
- Det økologiske Råd
- Danmarks Sportsfiskerforbund
- Dansk Ornitologisk Forening
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalkomite Sønderjylland

Lene Alnor
Erhverv & Affald
Plan og Myndighed
Sønderborg Kommune

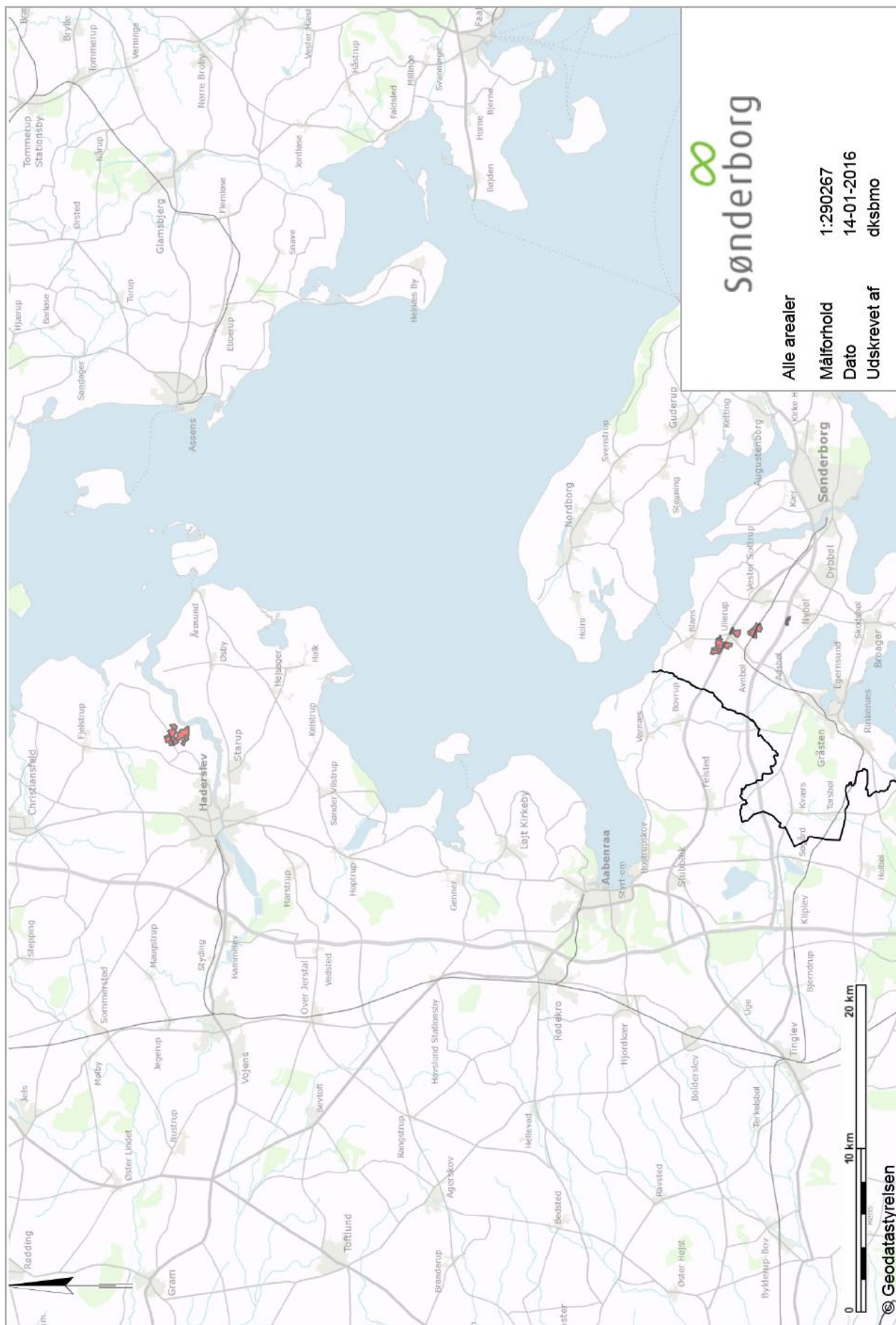
Lovgrundlag

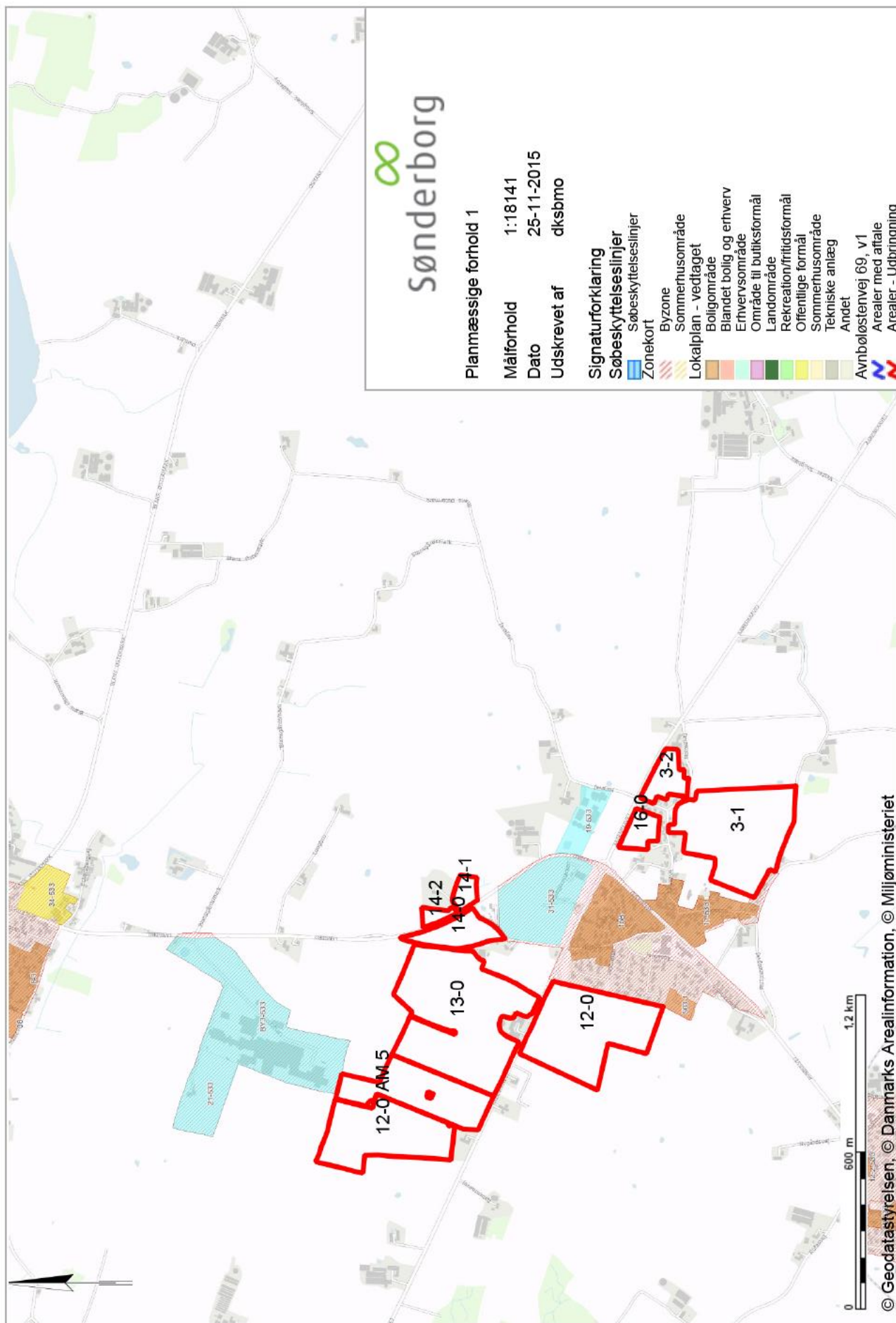
- Gældende lovgivning og generelle regler for driften af en landbrugsejendom og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen forudsættes kendt og skal følges. Herunder er nævnt en række af de gældende vejledninger og lovgrundlag:
- Lov nr. 1572 af 20/12/06 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
- Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 04/12/2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
- Lov nr. 879 af 26/06/2010 om miljøbeskyttelse
- Lov nr. 933 af 24/09/2009 om naturbeskyttelse
- Bekendtgørelse nr. 1283 af 8/12/2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug
- Bekendtgørelse nr. 853 af 30/06/2014 om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.
- Bekendtgørelse nr. 639 af 13/06/2012 om miljøregulering af visse aktiviteter
- Bekendtgørelse nr. 1309 af 18/12/2012 om affald
- Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune
- Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier i Sønderborg Kommune
- Kommuneplan for Sønderborg Kommune 2013-2025

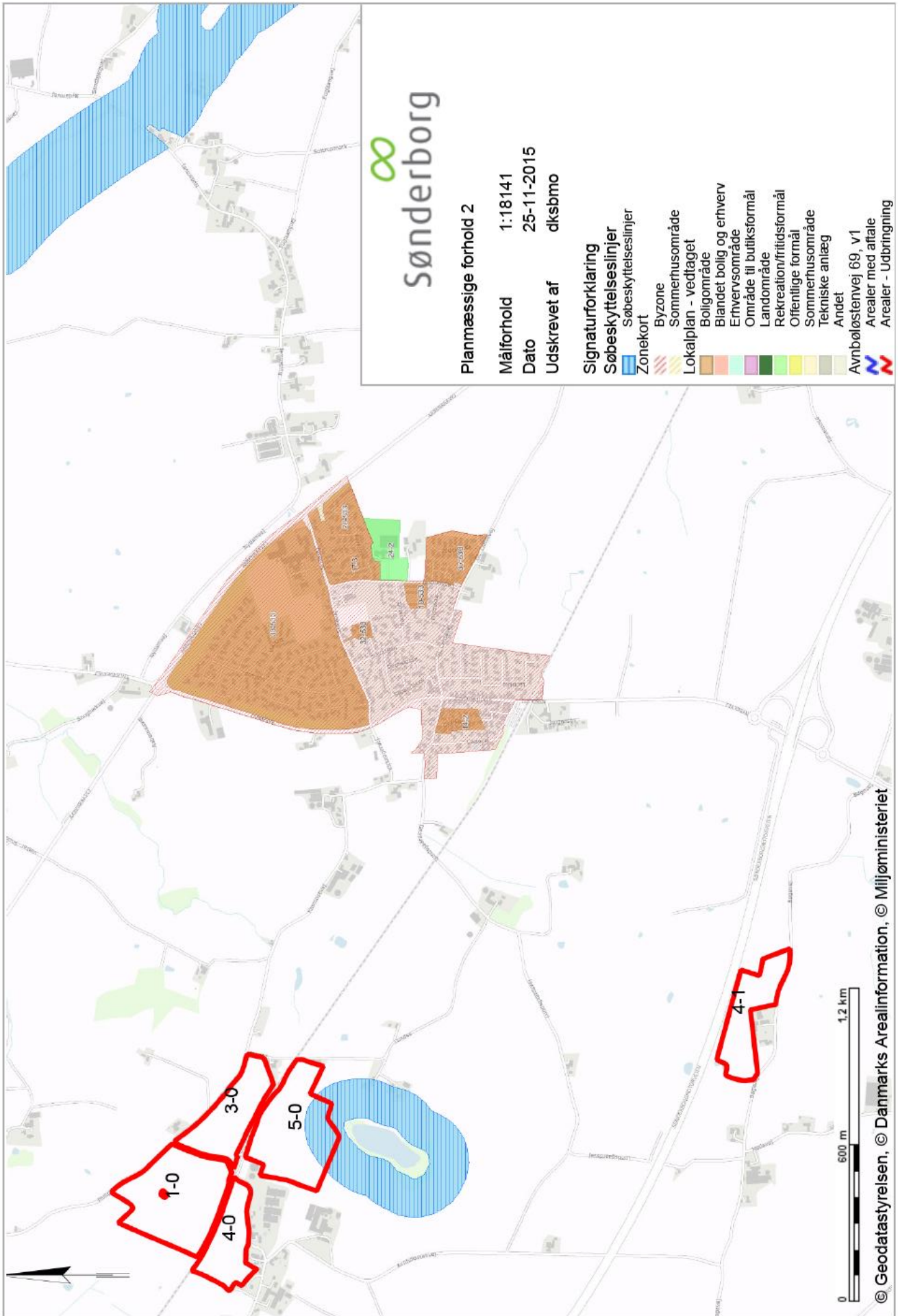
 <h1>Landbosyd</h1>	Peberlyk 2, 6200 Aabenraa Tlf. 7 4365000
	J.Nr. Målforhold: 1:1250 Init.: UPA
Oversigtskort Avnbølstensvej 69	Dato: 30.10.2015 / 07:56:47

63 meter
 DDO © copyright © OWI

© Geodatastyrelsen, © Danmarks Arealinformation, © Miljøministeriet

Sønderborg

Planmæssige forhold 2
 Målforhold 1:18141
 Dato 25-11-2015
 Udskrevet af dksbmo

- Signaturforklaring
- Søbeskyttelseslinjer
 - Zonekort
 - Byzone
 - Sommerhusområde
 - Lokalplan - vedtaget
 - Boligområde
 - Blandet bolig og erhverv
 - Erhvervsområde
 - Område til butikformål
 - Landområde
 - Recreation/fritidsformål
 - Offentlige formål
 - Sommerhusområde
 - Tekniske anlæg
 - Andet
 - Avnbølstenvej 69, v1
 - Arealer med affale
 - Arealer - Udbringning

0 600 m 1.2 km

© Geodatastyrelsen, © Danmarks Arealinformation, © Miljøministeriet

